

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. december 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jakob Laudrup
Sagsnr.: 2024-14692
Dok.: 3509539

Besvarelse af spørgsmål nr. 161 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 161 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mai Mercado (KF).

Peter Hummelgaard

/

Stefanie Lydert Terkildsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 161 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange personer er dømt for vanvidsbilisme, som har fået frataget kørekortet forud for vanvidskørslen?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) om sager vedrørende vanvidskørsel.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter, herunder om antallet af sager eller straffniveauet i sager om ”vanvidskørsel”. Det vil derfor forudsætte en omfattende manuel gennemgang af et stort antal sager, hvis de ønskede oplysninger skal tilvejebringes.

Rigsadvokaten har som alternativ hertil foretaget et datatræk på søgenøglen ”vanvidskørsel”, der er oprettet i POLSAS i 2021.

Rigsadvokaten skal hertil bemærke, at søgenøgler er foruddefinerede begreber, der anvendes af politiet til at berige straffesager i POLSAS med yderligere data i forbindelse med efterforskningen af sagen, og som løbende vurderes at kunne give en analyse-mæssig værdi afhængig af den enkelte kriminalitetsform. Der er ikke systemtekniske krav om anvendelse af søgenøgler, og der sker løbende en revision af søgenøglerne baseret på udviklingen i kriminaliteten.

Søgenøgler kan anvendes på tværs af forskellige kriminalitetsformer og dermed forskellige gerningskoder. Hvis en sag ændrer karakter som et resultat af efterforskningen, vil dette også få betydning for de anvendte søgenøgler, der i større eller mindre grad skal ændres i takt hermed. Søgenøgler er således velegnede i analyse-mæssig kontekst, men er ikke oprettet med henblik på statistisk brug.

Det skal i den forbindelse særligt bemærkes, at da der er tale om en søgenøgle, som ikke er obligatorisk at anvende for politiet, afhænger anvendelsesgraden af den enkelte sagsbehandler og politikreds. Opgørelse på søgenøgler er derfor ikke en konsistent metode til statistisk at opgøre det reelle omfang af afgørelser, da en sådan opgørelse vil være behæftet med for stor usikkerhed.

Rigsadvokaten har med henblik på at belyse antallet af personer, der er dømt for vanvidsbilisme, som har fået frataget kørekortet forud for vanvidskørslen, foretaget et datatræk på antal personer idømt en fældende afgørelse med søgenøglen ”vanvidskørsel”, som i samme sagskompleks er dømt for overtrædelse af færdselslovens § 117 a om kørsel i frakendelsestiden, jf. tabel 1 nedenfor.

Tabellen kan indeholde afgørelser vedrørende kørsel i frakendelsestiden, der ikke nødvendigvis er sammenfaldende med gerningstidspunktet for vanvidskørslen, der har været til pådømmelse i det omhandlende sagskompleks, idet vanvidskørselens gerningstidspunkt kan ligge efter gerningstidspunktet for kørslen i frakendelsestiden.

Tabel 1. Antal personer idømt fældende afgørelse med søgenøglen 'vanvidskørsel', som i samme sagskompleks er dømt for kørsel i frakendelsestiden (fordelt på år)

Sagstrin	Gerningskode	2021	2022	2023	2024	Total
Afgørelser	81685 Frakendelsestid, kørsel i (motordrevet køretøj, bortset fra lille knallert)	17	41	78	82	211

Bemærkninger:

Datatrækket omfatter perioden 2021-2024.

Søgenøglen 'vanvidskørsel' er ikke anvendt før 2021.

Det bemærkes, at opgørelsen er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Data er opdateret den 9. november 2024.

Afgørelser er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Opgørelsen på antal personer angiver hvor mange personer, der er faldet afgørelse for. Samme person vil kun fremgå én gang pr. år, selvom denne kan være tilknyttet flere forhold/sagskomplekser.

Ved opgørelse af data på personer, kan totalen afvige fra summen af rækkerne. Det skyldes, at én person kun tælles én gang i opgørelsen af totaltallet, mens personen tælles med i hver af rækkerne, hvis personen er dømt i forskellige år. Af samme årsag kan en person også både have modtaget en frifindelse (for et forhold) og en fældende dom (i et andet forhold). Summen af personer pr. år kan derfor afvige fra totalen.

Det bemærkes, at data til denne besvarelse ikke indgår i Rigsadvokatens standardmodel for anvendelse af data til ledelsesinformation. Specielt udviklede modeller testes altid, men der er

fortsat en større risiko for ikke-identificerede fejl end ved anvendelse af Rigsadvokatens standardmodel. Data i tabellen er således forbundet med betydelig usikkerhed.”